№ 8. Łódź Niedziela 9 stycznia 1921 roku. Rok IV.

# GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Cena numeru pojedyńczego mrk. 5.

Adres Redakcji i Administracji: Piotrkowska 106. Telefon 199.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5—6 po poł

Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.



## Przed podróżą nad Sekwanę.

Mówią, że poseł ksiądz Lutosławski za najgorszy dzień w swem życiu uważa ten, kiedy wziął zrana do ręki gazetę i przeczytał tekst zaproszenia Naczelnika Państwa do Paryża. Przez cały ten dzień ksiądz Lutosławski był nieswój, chodził ponury, głosu nie zabierał, bił się z myślami i nie mógł pogodzić się z tem, że rząd francuski nietylko zaprasza Józefa Piłsudskiego, ale jeszcze czyni to w takiej formie, iż oddaje hołd Jego bohaterstwu i dokonanym przezeń czynom.

Jak to Francja, ten jedyny po caracie sprzymierzeniec, a raczej jedyny prawdziwy pan—rozumują endecy—wchodzi w stosunki z tym przywódcą ideologji „landsknechtów Wilhelma" (tak pisali endecy o legjonach Piłsudskiego), bolszewików z Belwederu? — Następca Lwa — Clémenceau i Piłsudski, to połączenie wydaje się endecji zupełnie nieznośnem i nie do strawienia.

Na jakiś czas za przykładem księdza-posła endecja i paderewszczyzna zaniemówiły. Ale już po tygodniu wróciła im mowa. Zrozumieli, domyślili się. Francja wzywa Naczelnika po to, aby Go po ojcowsku skarcić i pouczyć, że należy utworzyć w Polsce rząd endecki prawicowy, że nie trzeba się wdawać z lewicą, centrolewem, Daszyńskim etc.

Trzeba skorzystać z okazji, że Polska Partja Socjalistyczna odwołała swego męża zaufania z rządą i wrócić do gabinetu np. pana Swieżyńskiego i Głąbińskiego.

Ta supozycja polityczna wpłynęła kojąco na nerwy przyjaciół ks. Lutosławskiego. Oczywiście na myśl im nawet nie przychodzi, że gdyby było w niej choć ziarnko prawdy, co wydaje się wręcz nieprawdopodobnem, byłoby w niej coś tak upakarzającego i niedopuszczalnego, że pomimo największych sympatji dla narodu francuskiego, trudno byłoby mówić z rządem, któryby tego rodzaju lekcje chciał dawać Głowie Państwa Polskiego. Dla psychologji niewolniczej, która poza obcym panem (czy to Mikołaj Mikołajewicz, czy p. Pichon wszystko jedno) nie zna i znać nie chce żadnej władzy, w tej koncepcji niema nic złego. Poza jednak sferami ks. Lutosławskiego nikomu nic podobnego do głowy przyjść nie może.

Jeżeli więc chce się zanalizować przyczyny i cele zaproszenia do Paryża, trzeba rozumować inaczej, pójść inną zupełnie drogą.

Zaproszenie Naczelnika Państwa polskiego do Paryża oznacza, że Francja, która ze względu na swe interesy finansowe, najdłużej i najwierniej stała przy angien régime'ie rosyjskim, pogodziła się z myślą, iż dawna Rosja jako jedyna potęga na wschodzie Europy nie istnieje. Pogodziła się i jednocześnie uznała, że tą jedyną potędą jest Rzeczpospolita Polska. Z tego płyną już dalsze konsekwencje: Francja chce i musi chcieć nagiąć po przyjacielsku Polskę do swoich interesów ekonomiczno-politycznych na wschodzie Europy.

Interesy te polegają przedewszystkiem na jakiem takiem zabezpieczeniu dawnych należności rosyjskich, a z drugiej strony — na pewnej rozbieżności z polityką Anglji.

Wobec tego sytuacja Polski nie jest łatwą. Utrzymanie i umocnienie serdecznej przyjaźni z Francją leży w interesach Polski, wiele należy czynić i uczynić, aby cel ten osiągnąć, ale nie można dla jego osiągnięcia ani na chwilę zrobić Polski narzędziem polityki francuskiej. Gdyby Francja wciąż w nadziei w ten lub inny sposób odzyskania zapłaty długów chciała popierać antysowiecką akcję zbrojną, Polska musi się temu przeciwstawić. Nie bezpodstawnie w liście akceptującym na razie dymisję p. Daszyńskiego Naczelnik Państwa podniósł jego zasługi dla zawarcia pokoju preliminaryjnego w Rydze. Osiągnęliśmy w tym akcie wiele i nie możemy go niczem narażać, możemy we wszystkich dalszych poczynaniach tylko z jego uznania wychodzić.

Francja w swojej akcji antysowieckiej zawsze będzie działać pod wpływem rosyjskiej emigracji politycznej, której rolę określili właśnie niedawno dobrze jej ziomkowie i współbojownicy w deklaracji z dnia 5 stycznia: nigdy niczem do zwalczenia bolszewików nie pomogła, a tylko przeszkadzała innym i marnotrawiła ogromne fundusze. Polska więc musi wyraźnie pomimo najszczerszych uczuć przyjaźni powiedzieć: w tej akcji nawet z Francją nie jest mi po drodze.

Druga strona sprawy to interesy Anglji na wschodzie. Polska nie może sprzymierzać się w konwencji militarnej, czy gospodarczej z Francją tak, aby z przymierza tego wystawało jakiekolwiek choćby najmniejsze ostrze antyangielskie. I gdyby jaki krótkowzroczny polityk francuski zechciał czynić z Polski narzędzie antyangielskie na wschodzie, to i w tym wypadku, musiałby usłyszeć od Polski wyraźnie: drogi nasze rozchodzą się. Polska może być gwarancją spokoju i porządku na wschodzie Europy, Polska może być czynnikiem uwzględnienia polityki Francji i Anglji na wschodzie, jako siła pacyfikacyjna, umożliwiająca wszędzie wzmożenie pracy twórczej i produkcji. Jeżeli te momenty staną się jasne w Paryżu podczas wizyty Naczelnika Państwa, to doniosłość będzie niezwykła i na długie czasy widoczne będą jej korzystne wyniki.

St. Gr.

## Podróż Naczelnika Panstwa.

PARYŻ, 3 stycznia (East-Expres). Marszałek Piłsudski ma odbyć konferencję z prezydentem rzeczypospolitej francuskiej, prezydentem rady ministrów nazajutrz po przybyciu do Paryża.

Ministrowie polscy którzy będą towarzyszyć Piłsudskiemu odbywać będą przez cały czas z odnośnemi ministrami francuskiemi konferencje. Pobyt ma trwać 4 dni.

Według wiadomości z wiarogodnych źródeł wyjazd Naczelnika Państwa do Paryża wskutek stanu zdrowia ulegnie pewnemu opóźnieniu. Szczególnie wobec tego, że w dniu 19 stycznia rozpocznie się w Paryżu posiedzenie Rady Najwyższej. Wizyta Naczelnika, o ile nie ukończyłaby się przed 19 stycznia mogłaby nastąpić dopiero po zakończenia Rady Najwyższej. Wobec tego Naczelnik odwiedziłby Paryż w ostatnich dniach stycznia lub pierwszych lutego.

**Paryż**, 8 stycznia (Pat.). Havas. Pomimo wiadomości, otrzymanych z Warszawy, utrzymuje się tu przekonanie, że stan zdrowia Naczelnika Państwa, Piłsudskiego, pozwoli mu przybyć do Paryża według poprzednio oznaczonej daty, inaczej bowiem podróż musiałaby być odroczona o dni kilka z powodu spotkania Najwyższej Rady sprzymierzonych,któro ma nastąpić w Paryżu dn. 19 stycznia.

## Kronika polityki polskiej.

—x—

**15 lutego, jako w drugą rocznicę pamiętnego czynu legjonistów na znak protestu przeciwko traktatowi brzeskiemu za co następnie uwięziono kilkuset legjonistów w obozie węgierskim, Huszt i Marmaros-Sziget odbędzie się we Lwowie zjazd koleżeński b. więźniów z Huszt i Marmarosz-Sziget pod protektoratem gener. Hallera.**

— Dnia 5 b. m. odbyła się w czeskim Cieszynie pierwsza konferencja czesko-polskiej komisji administracyjnej dla Sląska Cieszyńskiego i obszarów Spisza i Orawy. Zadaniem tej komisji jest wprowadzenie w życie czesko-polskiej umowy, podpisanej w Paryżu, tudzież umowy praskiej z dnia 20 listopada 1920 roku.

— Wczoraj przybył do Warszawy komisarz Rady Ligi narodów w Gdańsku prof. Attolico. Wizyta ma charakter półurzędowy. Chodzi o porozumienie się w sprawach, wynikających z konwencji polsko-gdańskiej.

Te kwestje omawiano wczoraj na konferencji z ks. Sapiehą rozstrzygając sprawy ukonstytuowania się rady portowej, przejęcia przez Polskę głównych kolei gdańskich i unormowanie komunikacji pocztowo-telegraficzn[ej] i t. p.

Wieczorem poseł włoski podejmował prof. Attolico obiadem. Dziś w południe odbędzie p. Attolico konferencję z prez. Witosem, wieczorem za[ś] opuści Warszawę.

— Konferencje polsko-gdańskie, prowadzone od paru dni w Warszawie wczoraj zakończyły się. Wyniki ich są prowizoryczne. W lutym odbędą się rokowania definitywne.

— Według Reutera data plebiscytu na Górnym Sląsku została ustalona i będzie ogłoszona, gdy prace przygotowawcze będą ukończone. (East-Express).

— Według ag. Reutera gabinet angielski odmówił propozycji niemieckiej, domagającej się zmiany w regulaminie głosowania na Górnym Sląsku.

— Szef sztabu armji Litwy środkowej ogłasza, iż 3 stycznia r. b. zdarzyły się znów wypadki pogwałcenia rozejmu przez wojska Litwy kowieńskiej. Rząd Litwy środkowej założył protest.

## Sprawa Górnego Śląska.

BYTOM, 8 stycznia. (PAT). Depesze z Berlina donoszą, że rząd niemiecki wyśle do ententy nową notę z protestem przeciwko regulaminowi plebiscytowemu na Górnym Śląsku, ogłoszonemu urzędowo przez międzysojuszniczą komisję w Opolu. W proteście tym wystąpi rząd niemiecki przeciwko rzekomym trudnościom, stawianym emigrantom, twierdzić będzie także, że czwarta kategorja wyborców „wydaleni" na Górnym Śląsku według prawodawstwa niemieckiego nie istniała. Najsilniej protestować będzie rząd niemiecki przeciwko niedopuszczeniu do głosowania tych nierodowitych mieszkańców Górnego Śląska, którzy mieszkają na Górnym Śląsku od 1-go 1914 roku.

Niemcy domagają się, aby dopuszczeni zostali do głosowania wszyscy, którzy się tu sprowadzili do 1 stycznia 1910 r. „Berliner Tag." twierdzi, że regulamin koalicyjny pozbawia w ten sposób prawa głosowania 80 do 85 procent urzędników niemieckich na Górnym Śląsku, 30 do 35 proc. funkcjonarjuszów prywatnych i 10 do 30 proc. robotników prywatnych. Niezawodnie cyfry te wzięła też pod uwagę komisja koalicyjna przy układaniu regulaminu plebiscytowego, jednakże w tej myśli, że ludzie, którzy byli nasłani na Górny Śląsk przez rząd niemiecki, głównie w celach germanizatorskich nie powinni mieć prawa do decydowania o dalszej przynależności tego kraju.

**Bytom,** 8 stycznia. (Pat). Niemcy wszczęli starania, aby skłonić koalicję do zmniejszenia kosztów okupacyjnych na Górnym Śląsku. Według depeszy Anglja i Włochy skłaniają się do tego wniosku.

Dzienniki niemieckie donoszą z Berlina; że minister spraw zagr. Simons przemawiać będzie na posiedzeniu komisji spraw zagranicznych 11 stycznia także w sprawie plebiscytowej Górnego Śląska.

## Plebiscyt a sprawa odszkodowań.

**Paryż,** 8 stycznia, (PAT) Reuter donosi z Londynu. Rząd angielski jest najzupełniej przekonany o tem, że przy najbliższym spotkaniu się koalicyjnych premjerów ministrów dojdzie do zupełnego porozumienia w kwestjach obchodz. rządy angielski i francuski. Istnieje jednak mniemanie, że konferencja brukselska w pracach swych nie postąpi tak daleko aby konferencja paryska mogła powziąć decydujące postanowienia.

Plebiscyt górnośląski nie został odroczony jakkolwiek kwestja głosowania emigrantów nie jest jeszcze wyjaśniona. Posiadanie jakiejkolwiek części Górnego Śląska będzie musiało z konieczności przypaść temu państwu, za którem oświadczy się ogólna większość głosujących. Cała ta sprawa wymaga jeszcze ostatecznego uregulowania. Gdyby plebiscyt odbył się nawet w najbliższym czasie to i tak trzebaby czekać 3 miesiące zanim nie zostałby stwierdzony ostateczny wynik głosowania: z tego też powodu sądzą w Anglji, że kwestja odszkodowań nieda się załatwić definitywnie na konferencji paryskiej. **„Echo de Paris" oświadcza, że powyższa depesza Reutera jest niejasną gdyż łączy ona kwestję górnośląską ze sprawą odszkodowań.** Plebiscyt ma się odbyć w marcu ostateczne zaś cyfry odszkodowań niemieckich mają być ustalone do 1 maja r. b. Jeżeli Anglja przewiduje 3 miesiące na obliczenie wyniku plebiscytu górnośląskiego to niemożliwem jest aby sprawa odszkodowań mogłabyć załatwioną w wymienionym terminie.

## [illegible]ka misja wojskowa w Płoskirowie.

**Lwów.** 8 stycznia. Donoszą z Płoskirowa, że bawi tam polska misja wojskowa, złożona z kilku oficerów i żołnierzy, którzy mieszkają w hotelu Bristol przy ulicy Aleksandrowskiej. Na froncie hotelu wywieszono orła polskiego z napisem: „Nie rzucim ziemi skąd nasz ród". Misja otoczona jest zewsząd szpiegami czerezwyczajki, których przydzielono misji w charakterze służących. Dostęp do misji dla osób postronnych jest trudny, gdyż zbliżający się do misji są narażeni na aresztowanie.

## Redukcja armji Litwy środkowej.

WILNO, 8 stycznia. (East-Express) Generał Żeligowski wydał zarządzenie wstrzymujące dalszy pobór rezerw do armji Litwy środkowej. Według jego oświadczenia liczba wojsk zmniejsza się wskutek demobilizacji.

## Massaryk o Śląsku Cieszyńskim.

**Praga,** 8 stycznia, (PAT). Cz. B. P. podaje że wczoraj była na audjencji u prezydenta Massaryka deputacja ludności ze Śląska Cieszyńskiego i czeskich obszarów Cieszyńskiego. Massaryk przyjął deputację w obecności prezydenta ministrów. Ministra spraw zagranicznych i ministrów Grubera i Pruszy. Massaryk podkreślił, ze połączenie okręgu Hulczyńskiego z Czechosłowacją jest definitywne. W składzie delegacji ze Śląska Cieszyńskiego znajdują się także renegaci Koždoń i dr. Pelz, Massaryk przemawiał do delegacji Cieszyńskiej po czesku i niemiecku. Do niemieckich członków tej delegacji przemawiał po niemiecku, podnosząc że jest on poinformowany o tem, jak wiernie i lojalnie pracowali oni dla dobra republiki czechosłowackiej. W przemówieniu swem powiedział Massaryk między innymi: „Do was, panowie ze Śląska Cieszyńskiego, mogę przemawiać krótko: jesteśmy my starymi znajomymi. Na Śląsku Cieszyńskim panują inne stosunki niż w Hulczyńskim, rozumiemy doskonale słowa panów Koždonia i Pelza. Na Śląsku Cieszyńskim osiągnęliśmy tego, czegośmy sobie życzyli, pragniemy jednakże polityki pokojowej i jesteśmy przekonani że nastanie czas, w którym z państwem polskim będziemy żyć w przyjaznych stosunkach. To co się stało nie może być zmienione. Jednakże jesteśmy przekonani że w przyszłości ten stan będziemy mniej odczuwać niż dzisiaj. Pokój i porozumienie o to cel polityki naszego narodu. Po przyjęciu wiadomości prezydenta Massaryka delegacja opuściła Pragę.

**Praga,** 8 stycznia, (PAT). Bawiąca tu od kilku dni delegacja angielska zwiedziła Kładno, dla zapoznania się ze stosunkami tamtejszych górników. Delegacja zwiedziła również rewir węglowy Ostrawsko-Karwiński.

## Stambuliński w Pradze.

**Praga,** 8 stycznia (Pat.). Wczoraj w domu gminnym odbyło się przyjęcie bułgarskiego prezydenta ministrów, Stambulińskiego, wzięli w nim udział ministrowie handlu i robót publicznych, oraz burmistrz miasta. W odpowiedzi na przemówienie powitalne podkreślił Stambuliński, że nowa Bułgarja niema nic wspólnego z Bułgarją przedwojenną, jego misja nawiązania przerwanych stosunków z państwami koalicyjnemi powiodła się.

W dalszym ciągu oświadczył Stambuliński, że polscy mężowie stanu i inteligencja polska życzy sobie zgody z Czechami. On sam starał się o ile możności poprzeć to życzenie. Po osiągnięciu porozumienia między Polską a Czechosłowacją, co zdaniem Stambulińskiego, stanie się rychło przez porozumienie gospodarcze, przyjdzie czas na wyrównanie sporu bułgarsko-jugosłowiańskiego. Bułgarja liczy tu na Czechosłowację, jako na pośrednika.

W rozmowie z redaktorem „Venkow", oświadczył Stambuliński, że wygłosił w Polsce ogółem 20 przemówień w interesie czesko-polskiego porozumienia.

Dalej oświadczył Stambuliński, że mimo odnośnego stanowiska belgradzkiego rządu, zabiega w dalszym ciągu o pośrednictwo prezydenta Masaryka, w celu doprowadzenia do zgody między Serbją a Bułgarją. Bułgarja chętnie podda się wyrokowi sądu rozjemczego, złożonego z przedstawicieli różnych słowiańskich narodów.

# Z dziejów rokowań angielsko-sowieckich.

### Co Anglja zarzuca bolszewikom?

**POLDHU, 3 stycznia (PAT). Radjo. Urzędowo potwierdza się, że rokowania pomiędzy rządem angielskim a delegatami sowieckimi w Londynie doprowadziły do ugody, którą Krasin niezwłocznie przedstawi w Moskwie. Spodziewana jest zgoda obu rządów.**

**Londyn,** 8 stycznia. (Pat). Lord Curson wysłał do Cziczerina notę, w której powiada: „Rząd sowietów w ostatniej z pośród swoich licznie zaczepnych not rozsyłanych po świecie z łatwo zrozumiałej intencji powtarza zapewnienie, że odpowiedzialność za przewlekanie rokowań leży wyłącznie na rządzie Wielkiej Brytanji. Twierdzenie to jest tak zupełnie niezgodne z rzeczywistością, że zdaje się być nieodzownem odeprzeć je".

W dalszym ciągu noty lord Curson czyni przegląd szeregu następujących po sobie trudności, jakie rząd angielski napotykał, poczynając od chwili pierwszej decyzji, powziętej przez radę najwyższą w dniu 16 stycznia 1920 r., w sprawie wznowienia stosunków handlowych z Rosją. Były wówczas wszelkie widoki na szybkie i pomyślne zakończenie sprawy, gdy oto rząd sowietów wyznaczył jako swego głównego delegata do rokowań Litwinowa, którego osoba była nie do przyjęcia dla rządu Wielkiej Brytanji, wobec poprzedniej jego działalności w tym kraju. Nie mniej przeto rząd angielski wysłał specjalną delegację do Kopenhagi, gdzie osiągnięto pewien modus vivendi z Litwinowem; potem nastąpiły rokowania z Krasinem, które doprowadziły do wysłania przez rząd angielski w dniu 13 czerwca noty, zawierającej warunki układu handlowego. Przyjęcie tych warunków przez rząd sowietów w dniu 7 lipca mogłoby doprowadzić do bardzo rychłego załatwienia całej sprawy, gdyby nie to, że epizod wojny polsko-rosyjskiej uczynił na razie niemożliwem wznowienie rokowań pokojowych. Gdy tylko rząd sowietów zgodził się na rozejm z Polską rząd angielski natychmiast oddał do dyspozycji rosyjskiej delegacji handlowej okręt wojenny dla ponownego jej przybycia do Londynu. W swem pragnieniu przyjaznego porozumienia z rządem sowietów w zakresie nawet jeszcze szerszym rząd Wielkiej Brytanji nietylko przyjął u siebie Kamieniewa, ale nawet zaproponow[illegible] aby był on zaopatrzony w [illegible]twa do rokowań w [illegible] preliminarjów, dotyczących konferencji pokojowej. Kamieniem jednakże więcej interesował się sprawami wewnętrznej polityki Wielkiej Brytanji, aniżeli sprawą stosunków rosyjsko-angielskich. Ponadto wprowadził on brutalnie w błąd premjera angielskiego co do sowieckich warunków pokojowych, postawionych Polsce. Takie postępowanie Kamieniewa musiało się skończyć jego odwołaniem, pociągając za sobą w dalszej konsekwencji zawieszenie rokowań. Przerwa ta długo trwała, przyczem należy ją przypisać prawie wyłącznie złemu traktowaniu przez władze sowieckie poddanych angielskich na terytorjach, znajdujących się pod kontrolą rządu sowietów, lub w sferze jego wpływów. Gdy tylko zaczęta została wymiana jeńców, rokowania z Krasinem zostały wznowione.

W dalszym ciągu noty lord Curson oświadcza: fakt że umowa angielsko-rosyjska dotychczas nie została pedpisała jest spowodowany głównie przez stale dwuznaczne stanowisko rządu sowietów w sprawie warunków, jakie sam zaakceptował w dn. 7 lipca. Kwestja interpretowania umowy z nd. 13 czerwca i 7-go lipca była przedmiotem kilkakrotnie ponawianej dyskusji z Krasinem który jest dobrze świadom powodów, dla których rząd Wielkiej Brytanji musi obstawać przy swem żądania włączenia do wstępu proponowanego układu w specyfikacji, określającej dokładnie geograficzne obszary do których w szczególności miałyby się stosować ponawiane wielokrotnie ze strony rządu sowietów gwarancje powstrzymania się od wszelkiej propagandy lub wrogiej działalności skierowanej przeciwko imperjum Brytyjskiemu lub interesom W. Brytanji. Ogólne jedynie zapewnienie, bez żadnego tego rodzaju wyszczególnienia, miałoby niewielką wartość i mogłoby jedynie wprowadzić do przewlekłych i ewentualnie bezowocnych sporów z powodu każdego terrytorjum, jakie nastepnie, według żądania rządu angielskiego, należałoby zaliczyć do tej kategorji obszarów. Rząd Wielkiej Brytanji uważa że sporom w tej dziedzinie należy zapobiedz raczej zawczasu, aniżeli odkładać je do politycznej konferencji w późniejszym okresie, na której stałaby się ona oczywistym powodem przewlekłych dyskusji i zwłoki bez końca. O ile rząd sowietów zamierza wykonać swe zapewnienia bona fide, w takim razie w interesie stron obu nie może ustalić nawet najlżejszego zarzutu, przeciwko określeniu w jasnych wyrażeniach obszarów, do których zwłaszcza sto sować się mają te zapewnienia. Z swojej strony rząd W. Brytanji wyraził gotowość wzięcia pod rozwagę analogicznego geograficznego określenia obszarów, w odniesieniu do których mogłyby być słusznie wysunięte specjalne interesy rosyjskiego, rządu sowietów i w odniesieniu do których rząd Wielkiej Brytanji przyjąłby na siebie analogiczne zobowiązania. W tych okolicznościach rząd jego królewskiej mości żywi nadzieję, że zamiast ciągłej bezowocnej polemiki rząd sowietów upoważni Krasina do podpisania umowy handlowej po jego powrocie i następnie w wykonaniu tej umowy będzie mogła być znaleziona nietylko miara istotnej szczerości obu stron ale rownież pierwszy krok ku odbudowie materjalnej pomyślności wschodniej Europy.

**Nauen,** 9 stycznia. (Pat). Z Londynu donoszą, że rząd moskiewski odmawia dania gwarancji co do powstrzymania się od propagandy bolszewickiej w Indjach ang.

## Votum zaufania dla Lenina i Trockiego.

LONDYN, 8 stycznia. (East-Expr.) Rada sowietów wyraziła votum zaufania dla Lenina i Trockiego. Program przedstawiony na ostatnim posiedzeniu ma charakter wojowniczy (!!?) Przewiduje on wojnę przeciw Polsce, Rumanji i Anglji. „Temps" pisze, że polityka bolszewicka skierowana jest przeciw tym trzem państwom.

(Wiadomość powyższa nosi wyraźne cechy tendencji, gdyż jednocześnie PAT przynosi wiadomość o osiągnięciu porozumienia anglo-rosyjskiego, a rokowania w Rydze są na najlepszej drodze. Należy zaczekać na nadejście z Moskwy za kilka dni tekstu obu przemówień oraz rezolucji. Przyp. Red.)

## Demobilizacja w Rosji.

MOSKWA, 8 stycznia. (PAT). Rad. Na posiedzeniu moskiewskiej gubernatorskiej konferencji bezpartyjnej Danilow referował sprawę demobilizacji czerwonych oddziałów. Już wydano rozkaz wypuszczenia rocznika 85, a w ciągu dni najbliższych ma być zwolniony rocznik 86, 87, 88. Z dalszych roczników nie można na razie zwalniać z powodu braku środków przewozowych, jest jednak zamierzone rozpuszczenie rocznika 89, 90 i 91, w razie zaś gdyby nie groziło żadne niebezpieczeństwo rozpuści się i następne do 94. O dalszych rocznikach zadecyduje się później. Wszystkich rozpuszcza się za dokumentami bezterminowymi tak, aby w razie potrzeby mogli być wezwani na nowo. Ta bezterminowość może się zamienić w zupełne zwolnienie. Młodzież rozpuszcza się do domów, aby zapobiec dezercji.

## Powiaty Podola za Zbruczem o przyłączenie do Polski.

**Lwów,** 8 stycznia. Przejeżdżała przez Lwów do Warszawy delegacja z Podola za Zbruczem, złożona z przedstawicieli włościan, mieszczan i inteligencji wszystkich narodowości, przy wybitnym współudziale reprezentantów ludności żydowskiej. Delegacja upoważniona przez olbrzymią większość powiatów: Kamienieckiego, Płoskirowskiego, Latyczowskiego i Uszyckiego, udała się do naczelnych władz w Warszawie. W związku z pogłoskami o chęci bolszewików oddania wymienionych powiatów Polsce, wzamian za żądane złoto, delegacja prosić będzie o poczynienie odpowiednich kroków dyplomatycznych, ażeby te powiaty zostały przyłączone do Polski. Delegaci, którzy przed kilku zaledwie dniami opuścili swoje miejsca rodzinne, opowiadają straszne rzeczy o stosunkach panujących pod rządami bolszewickimi.

## Powstanie antybolszewickie na Kaukazie.

**Paryż,** 8 stycznia (Pat.). W. B. K. Dzienniki donoszą, że na południowym Kaukazie przyszło do powstania antybolszewickiego. Bolszewicy stracili 6000 żołnierzy, 100 karabinów maszynowych i 6 armat.

# Prezydent ministrów francuskich ustępuje.

**Poldhu,** 8 stycznia (PAT). **Z Paryża donoszą, że ustąpienie prezydenta Leygues spodziewane jest w najbliższy wtorek, pomimo, że niema przesilenia gabinetowego we właściwem znaczeniu tego słowa, pewne zmiany na stanowiskach ministrów również mogą nastąpić.**

## Ostatnie wiadomości.

### Nowi miljonerzy.

We wczorajszym ciągnieniu „miljonówki" wygrane padły na numery następujące: 2723207 niesprzedany, 1273099 wysłany do Wielkopolski, 1171414 przesłany do kasy skarb. w Pinczowie, 0742870 wysłany do Wielkopolski (Pat.)

### Ustawa mieszkaniowa.

Jak dowiadujemy się, ustawa o „ochronie lokatorów" będzie ogłoszona w Dzienniku Ustaw we środę.

### Uposażenie policji.

Rada ministrów na posiedzeniu dnia 8 b. m. obradowała nad sprawą uposażenia funkcjonarjuszy państwowych. Po obszernej dyskusji podjęto uchwalę, aby podwyższyć mnożnik drożyzniany począwszy od 1 stycznia 1921 roku dla pierwszej kategorji w wysokości do 400. Min. skarbu zalecono opracowanie szczegółowe wniosku w sprawie odpowiedniego podwyższenia mnożnika dla innych klas miejscowości. Rada ministrów obradowała nadto nad sprawą zwalczania drożyzny zbytku i wyłoniła komisję celem opracowania i przedłożenia odpowiednich wniosków. Komisja ta ma również projekty zarządzeń mających na celu powstrzymanie lichwy towarowej, która niweczy korzyści, jakie wynikają z podwyższenia wynagrodzenia funcjonarjuszy państwowych.

### Strejk kolejarzy?

Dziś, w niedzielę rozpocznie się w Warszawie zjazd zw. zaw. kolejarzy, który zadecyduje o wybuchu strejku.

# Dochody 20 miljard.—wydatki 100 miljardów.

Pierwszy budżet pokojowy państwa polskiego, sporządzony przez ministerstwo skarbu na rok bieżący, jest najbardziej jaskrawym dowodem tego, w jak krytycznym stanie znajdują się nasze finanse. Nie jest to już dowód, lecz groźne memento pod adresem kierowników nawy państwowej.

Nasi ministrowie winni się poważnie zastanowić nad losem Polski, której rozpaczliwy stan finansowy, musi doprowadzić jeśli nie do upadku państwa, to w najlepszym razie do podboju ekonomicznego. Winni oni albo ustąpić, albo też nakreślić program gospodarczy, któryby dawał chociaż nadzieję lepszej przyszłości, program, któryby powiedział jasno: „jest źle, ale to wynik długotrwalej wojny, jednak z chwilą zawarcia pokoju wszystko pójdzie ku lepszemu; odrazu stać się to nie może, lecz za lat dziesięć, piętnaście, dwadzieścia, budżet państwa, po przeprowadzeniu takich a takich planów gospodarczych, o tyle się poprawi, że dojdziemy mniej więcej do jego równowagi".

To powinien powiedzieć nam rząd, a jeśli tego powiedzieć nam nie może, jeśli nie ma on nawet w przybliżeniu jasnych planów na przyszłość, jeśli państwo żyje na kredyt z dnia na dzień, jak pierwszy lepszy lekkoduch, jeśli rząd zamierza zawsze pożyczkami łatać wszelkie niedobory budżetowe, jeśli rząd myśli, że to łatanie jest zupełnie normalne i trwać będzie wiecznie, jeśli rząd tak myśli—to jest on nie obrońcą naszej niepodległości, lecz grabarzem naszego bytu państwowego!

Niepodległość, wywalczona przez cały szereg ofiarnych pokoleń i uratowana i obroniona przez nas samych przed paru miesiącami, uległaby sprzedaży i poszłaby w zastaw do obcych. Stuletnie męki i krew przelana miałażby pójść na marne?

* * *

„Ministerstwo skarbu w budżecie na rok 1921 przewiduje dochody w sumie zaledwie 20 miljardów marek, wydatki zaś w sumie około stu miljardów. Lwią część wydatków, gdyż aż z górą 80 miljardów, mają pochłonąć ministerstwo spraw wojskowych i koleje państwowe".

Ta krótka wzmianka dziennikarska winna być umieszczona nie drobnym drukiem między wiadomościami bieżącemi, lecz wielkiemi łokciowemi literami rozplakatowana po całem państwie. Winna ona wisieć nad biurkiem każdego urzędnika w ministerstwie i nie dać spokojnie zasnąć żadnemu obywatelowi Rzeczpospolitej.

80 miljardów niedoboru, to jest coś potwornego, coś, co nie ma wprost przykładu w dziejach żadnego państwa. Budżet państwa S.H.S., sporządzony również na rok bieżący, przeznacza na wydatki okrągło 15,976 miljardów koron, dochody mają wynosić 15,536 miljardów koron, czyli niedobór nie przewyższa jakichś 440 miljonów koron i stanowi niecałe 3 procent budżetu, gdy tymczasem u nas niedobór wynosi aż 80 proc.

No tak—powie każdy—ale odbudowa kraju, przemysłu, rolnictwa, zrujnowanych 6-letnią wojną... Takby się zdawało. Ale tych 80 miljardów nie otrzymuje ani ministerstwo robót publicznych, ani ministerswo przemysłu i handlu, ani ministerstwo rolnictwa, lecz całe 80 miljardów — tę bagatelkę — pochłaniają koleje i... ministerstwo spraw wojskowych. Wyłączmy z tej sumy drogi żelazne, które po podwyższeniu taryfy i po uzupełnieniu taboru przez przyznane nam lokomotywy i wagony niemieckie, dadzą nam deficyt najwyżej 10-miljardowy.

A więc reszta — te 70 miljardów — to wydatki na wojsko!

To tak wygląda pokój w roku 1921. Wszak nawet w czasie najbardziej intensywnie prowadzonej wojny z bolszewikami nie wydawaliśmy więcej na armję. Jak więc sobie wytłomaczyć tę pozycję naszego budżetu? Wszak każdy zdrowo myślący człowiek musi zrozumieć, że państwo zrujnowane przez wojnę nie może 70 procent swego budżetu poświęcać na cele wojskowe. Ani zakupy materjału za granicą, ani budowa fortu, ani wogóle żadne względy „bezpieczeństwa granic" po przeprowadzonej demobilizacji nie mogą pochłonąć w ciągu jednego roku budżetowego fantastycznej sumy 70 miljardów. Żaden, nawet najbardziej nieudolny minister skarbu nie zechce w ten sposób obciążyć swego budżetu.

Jak więc rozumieć tę pozycję naszego budżetu?—pytamy po raz wtóry.

My, którzyśmy zawsze odswali możliwość dalszej wwjny, i wszelkie pogłoski „o wojnie na wiosnę" tłómaczyliśmy swego rodzaju psychozą wojenną, od której trzeba leczyć ogół, teraz, patrząc na budżet na rok 1921, przestaliśmy wierzyć w szczere intencje pokojowe naszego rządu, którego mimo wszelkie zapewnienia i enuncjacje pokojowe, poświęca trzy czwarte wydatków państwowych na cele wojskowe. Dosadniej nie mógł nas on przekonać o swej polityce pokojowej.

Również i zagranica nie inaczej to zrozumie, jak: chęć do dalszej wojny, dążenie do dalszego krwi rozlewu.

Czy taka winna być nasza polityka w chwili zawierania pokoju z sowietami, i w przededniu plebiscytu na Górnym Śląsku?

J. U.

# Wiadomości bieżące.

---

### Pomoc dla dzieci polskich.

P. Herbert Hoover, który jak wiadomo stoi na czele amerykańskiego wydziału ratunkowego, zawiadomił misję dla Polski, że zbiórka funduszów przeznaczonych dla żywienia biednych dzieci rozpoczęła się w Ameryce bardzo pomyślnie. Z ogólnej sumy 33,000,000 dolarów, które mają być zebrane ażeby zapewnić dożywianie biednych dzieci Europy — już są zebrane lub zagwarantowane 10,000,000 dolarów. Tak pomyślne rozpoczęcie zbiórki dla biednych dzieci Europy daje p. Hooverowi powód przypuszczać, że i reszta funduszów niezbędnych dla przeprowadzenia akcji będzie przez ludzi dobrego serca w Ameryce złożoną. Radosną tę wiadomość p. Hoover uważa za najlepsze pozdrowienie noworoczne, jakie Ameryka może przesłać biednej polskiej dziatwie.

### Otwarcie gimnazjum miejskiego.

W niedzielą, dnia 9 b. m., o godz. 1-ej popołudniu odbędzie się uroczystość otwarcia pierwszego ośmioklasowego gimnazjum miejskiego przy ul. Sienkiewicza 44. W związku z powyższem nastąpi uroczyste powitanie przez władze szkolne uczniów tegoż gimnazjum, którzy wstąpili swego czasu do armji w charakterze ochotników.

### Skróty telegraficzne.

Termin doręczania telegramów ze skrótami telegraficznymi upływa 1 lutego r. b. Kto więc z zainteresowanych osób nie wznowi do tego terminu skrótu na rok bieżący, nie będzie mógł nadal otrzymywać telegramów z omówionym adresem.

### Złagodzenie prawa o karze śmierci dla wojskowych za sprzeniewierzenie.

W związku z obniżeniem się waluty, kara śmierci ma być stosowana wobec osób wojskowych dopiero w wypadkach, gdy sprzeniewierzenie przekroczy sumę 10 tysięcy mk., a nie 2 tys. mk. jak dotychczas. Pozatem wiek, w którym kara może być zastosowaną został przesunięty z 18 na 20 lat.

### Z uniwersytetu Warszawskiego.

W poniedziałek 10-go stycznia odbędzie się uroczyste otwarcie roku akademickiego w uniwersytecie warszawskim.

Po nabożeństwie rektor, senat, profesorowie, docenci oraz młodzież udadzą się na Plac Saski, gdzie nastąpi oddanie przez władze wojskowe władzom uniwersyteckim działa zdobytego na nieprzyjacielu, jako pamiątki bohaterskich walk naszej młodzieży w obronie ojczyzny, za którą tylu z oddało swe życie.

Pamiątkowe działo pociągną przez ul. Czystą i Krakowskie Przedmieście studenci i zatoczą je na taras pałacu Kaźmierzowskiego pod tablicę Tadeusza Kościuszki, która przypomina, że w tych murach odbywał on swe nauki w Szkole Rycerskiej.

O g. 1 pp. odbędzie się w auli uniwersyteckiej uroczyste posiedzenie, na którem ustępujący rektor Stanisław Thugutt zda sprawę z rozwoju uczelni oraz przekaże uroczyście swemu następcy jego magnificencji rektorowi Janowi Kochanowskiemu władzę rektorską.

Po przemówieniu nowego rektora nastąpi imatrykulacja nowowstępujących studentów.

### Rejestracja inwalidów.

Okr. ekspozytura sek. op. m. s. wojsk. w Łodzi podaje do wiadomości wszystkich inwalidów z b. armji rosyjskiej jakoteż osobom poszkodowanych na zdrowiu wskutek działań wojennych, że ostateczny termin zgłaszania swych pretensji w celu otrzymania odszkodowania ze strony rządu niemieckiego, oraz zarejestrowania się na komisje przeglądowe upływa z dniem 13 stycznia r. b.

### Kursy samorządowo - społeczne.

Wydział powiatowy na jednem z posiedzeń powziął uchwałę o zorganizowaniu na terenie powiatu dwudniowych kursów samorządowo-społecznych dla funkcjonarjuszy gminnych, członków rad gminnych i wogóle wszystkich mieszkańców powiatu, interesujących się sprawą rozwoju gospodarki komunalnej. Celem ułatwienia możności wysłuchania wykładów jaknajliczniejszym słuchaczom, kursy powyższe zostaną zorganizowane o identycznym programie w różnych terminach w trzech punktach powiatu, a mianowicie:

1) w Łodzi, w sali posiedzeń Rady Miejskiej (Pomorska—Srednia 14), w poniedziałek dnia 17 i we wtorek dnia 18 stycznia 1921 roku; 2) w Tuszynie, w sali posiedzeń Sądu Pokoju, w piątek dnia 21 i w sobotę dnia 22 stycznia; 3) w Zgierzu, w sali „Lutni" (Łęczycka 2) we środę dnia 26 stycznia i we czwartek dnia 27 stycznia.

### Z cechu rzeźników.

W dniu 6 stycznia w domu cechowym pod przewodnictwem starszego cechu Andrzeja Lutrosińskiego odbyło się nadzwyczajne ogólne posiedzenie przy udziale 152 rzeźników, oraz delegatów związku hurtowników i detalistów żydowskich w celu obrad nad ścisłem stosowaniem się do cen maksymalnych. Zebrani majstrowie po długich debatach przyszli do przekonania, iż jedynem wyjściem z trudnego położenia jest urządzenie tak zwanego kotła. czyli organizacji wspólnego zakupu i podziału wieprzy. System ten ma polegać na tem, że wszystkie wieprze, znajdujące się na targu i przyprowadzone do rzeźni magistrackiej i bałuckiej, kupuje w tym celu wybrana specjalna komisja zakupu, po cenach maksymalnych 68 mk, za funt bitego wieprza, ażeby nie przekraczać cen maksymalnych przy kupnie i sprzedaży mięsa.

Zadaniem zaś wybranej komisji rozdzielczej będzie zabicie wieprzy, klasyfikacja mięsa i następnie podział tegoż mięsa pomiędzy wszystkich członków. jak miejskich, tak i bałuckich. Czynności komisji rozdzielczej rozpoczną się od poniedziałku, t. j. 10 stycznia 1921 r. Wszystkie wieprze, przywiezione przez członków, podlegają kotłowi. Dla wojska podlegają dostawie wieprze żywe lub bite przewozowe. pod żadnym pozorem z rzeźni.

### Z Tow. lekarskiego.

Na posiedzeniu w dn. 5 b. m. wybrano zarząd w składzie następującym: prezes—dr. S. Sterling, wice-prezes dr. J. Roliński, sekretarze: dr. J. Michalski i dr. F. Klozenberg; skarbnik — dr. T. Mogilnicki, bibliotekarze—dr. Z. Prechner i dr. Z. Golc.

Do komisji bibljotecznej—dr. A. Mikulski, dr. S. Skalski i dr. F. Venulet.

Składkę roczną podniesiono do 400 marek.

### Teatr Polski.

Dziś w niedzielę Teatr Miejski daje dwa widowiska: po południu o godz. 3-ej po cenach popularnych ukaże się zawsze mile widziany sarmacki „Pan Damazy" J. Bliżińskiego w mistrowskiej interpretacji dyr. Zelwerowicza i o godz. 8-ej wieczorem „Szopka Polska" Or-Ota w pięknej oprawie dekoracyjnej A. Pronaszki i doskonałym wykonaniu całego zespołu.

We wtorek Teatr Miejski występuje z premjerą, którą będzie komedja Moljera w 5 aktach z prologiem, epilogiem i baletem p. t. „Chory z urojenia". Sztukę, którą reżyseruje dyr. Zelwerowicz wyposażono w nowe oryginalne dekoracje i kostjumy.

### Dzisiejszy koncert popołudniowy

Na dzisiejszym koncercie popołudniowym, pierwszym z cyklu symfonji Beethovena, grać będzie prof. Seweryn Eisenberger.

### Koncert Emila Telmanyi.

Skrzypek węgierski Emil Telmanyi wystąpi na jutrzejszym koncercie abonamentowym. Na program złożą się: Liszta symfonja „Faust" oraz koncert skrzypcowy D-dur Brahmsa.

### Występy baletu opery warszawskiej.

W czwartek dnia 13 i piątek dnia 14 b. m. o godz. 8 wiecz. w Sali Koncertowej odbędą się dwa występy baletu opery warszawskiej z Haliną Szmolcówną, Ireną Szymańską i Piotrem Zajlichem. Przy fortepianie Marjan Rudnicki.

---

# Wypadki.

### Co kradną?

Z mieszkania Urbaniaka Antoniego, zam. przy ul. Aleksandrowskiej 125, skradziono różnych rzeczy na sumę 150,000 mk.

— Z mieszkania Ajgera Salomona zam. przy ul. Gdańskiej 46, skradziono różnych rzeczy na sumę 60,000 mk.

— Z mieszkania Perli Szylis, zam. przy ul. Nowomiejskiej 11, skradziono różnych rzeczy na sumę 50,000 mk.

— Z fabryki Majera Edmunda, mieszczącej się przy ul. Drewnowskiej 84 skradziono pasów transmisyjnych na sumę 30,000 mk.

Z mieszkania Antoniny Szylke, zam. przy ul. Cmentarnej 10, skradziono różnych rzeczy na sumę 15,000 mk.

— Do policji tutejszej zgłosiła się Pudrzycka Lidja, zam. przy ul. Rokicińskiej 47 i zawiadomiła, że skradziono jej świnię wartości 22,000 marek. Sprawczynią kradzieży okazała się Ketwig Emilja (Nawrot 30), która sprzedała świnię rzeźnikowi Kertnerowi Knrolowi, zam. przy ul. Placowej 11. Świnia została odebrana, a Ketwig aresztowano.

### Ostrożnie z naftą.

Onegdaj przy ul. Aleksandrowskiej № 11, Fajga Kujawska przez nieostrożne dolewanie nafty do ognia spowodowała wybuch, następstwem którego było, iż odniosła ciężkie poparzenia ciała. Kujawską Pogotowie Ratunkowe przewiozło do szpitala przy ul. Drewnowskiej w stanie groźnym.

---



---

# O sporcie w Łodzi.

W związku z pierwszym udziałem Polski w VII olimpjadzie swego czasu prasa europejska poświęciła sporo miejsca Polsce, jako nowemu debiutantowi na międzynarodowej arenie sportowej. Zainteresowania to na ogół nie znalazło i często prasa zagraniczna więcej poświęcała miejsca sportowi polskiemu od niejednego dziennika polskiego.

Dłuższy artykuł, który niewątpliwie zajmie szeroki ogół polskich sportowców zamieszcza poważny dziennik szwedzki „Idrottsbladet".

Zastanawiając się nad porównawczą wartością klubów polskich, autor najwyżej stawia „Cracowię", później zaś lwowską „Pogoń".

Bardzo charakterystyczne zdanie posiada sportowiec szwecki o Łodzi:

„Wielki ośrodek fabryczny, Łódź, zarzucił podczas wojny sport przekładając jak się zdaje nad niego forsowną... spekulację. Kluby tam śpią, a jednostki robią pieniądze".

---

# Z sądów.

---

### Ciekawe motywy wyroku sądow.

Niezmiernie wymowne i dla naszych stosunków charakterystyczne są motywy wyroku w sprawie konduktora Petera, skazanego za kradzież przesyłek amerykańskich początkowo na śmierć, a na mocy decyzji Naczelnika Państwa na kilkoletnie ciężkie więzienie.

Mianowicie sąd ustalając najkategoryczniej złą wolę Petera, który przestępstwa dopuścił się jakoby z nędzy, między innemi zaznacza:

„Należy przyznać, że państwo, które słabo uposaża swoich urzędników, jednocześnie zaś grozi im karą śmierci za zamachy na mienie publiczne, samo stwarza nienormalne warunki życia, nadając mu formę pochyłości, na której zbyt zbyt łatwo jest się pośliznąć".

### Usiłowanie zabójstwa na tle miłosnym.

W dniu 7 sierpnia 1920 r. w mieszkaniu Bronisławy Jankowskiej w domu № 41 przy ul. Przejazd w Łodzi, brat właścicielki mieszkania, Franciszek Jankowski, wystrzałem z rewolweru zadał ciężką ranę kochance swej Stanisławie Kminczak. Przeprowadzone w tej sprawie śledztwo wstępne ujawniło, co następuje:

W początkach stycznia 1920 roku Stanisława Kminczak poznała Franciszka Jankowskiego w mieszkaniu niejakiego Bolesława Melchinkiewicza, z którym od 6 lat zyła. Pod wpływem uczucia, które powstało w ciągu miesiąca od pierwszego poznania się, Kminczakowa oddała się Jankowskiemu. Stosunek ten trwał w tajemnicy przed Melchinkiewiczem jakiś czas, wreszcie przypadkowo został przez niego wykryty.

Dnia 6 czerwca 1920 r. Kminczakowa rozstała się z Melchinkiewiczem i zamieszkała z Jankowskim w mieszkaniu wspólnem w domu № 33 przy ul. Milsza w Łodzi. Pożycie obojga kochanków było zupełnie dobre, przyczem Kminczakowa nie dawała powodu do zazdrości. W dniu 19 lipca 1920 r. Jankowski został przeniesiony do Warszawy, skąd przybył do Łodzi 31 lipca tegoż roku i pozostał w Łodzi do 6-go sierpnia: którego to dnia otrzymał on polecenie od swej władzy powrotu do Warszawy. Wieczorem tegoż dnia Jankowski przybył wraz z Kminczak do mieszkania siotry swej, Bronisławy Jankowskiej, gdzie w towarzystwie niejakiego Różalskiego spędzili wieczór. Jankowski, który jeszcze przed przybyciem do siostry bawił się z kolegami, przybył do jej mieszkania silnie podchmielony i zachowywał się w stosunku do Kminczakowej dziwnie: początkowo przedstawił ją Różalskiemu jako żonę, następnie nazwał ją „kochanką" Melchinkiewicza, wreszcie zapytywał kolegi, czy Kminczakowa jest ładniejszą od jego poprzedniej kochanki niejakiej „Weroniki". Ponieważ zebranie przeciągnęło się do późnego wieczora, Kminczak. czując się niezdrową, pozostała na noc w mieszkaniu Jankowskiej. Jankowski zaś udał się do swego domu około 1 w nocy, przyczem zapytał stróżki, czy „Stacha" wróciła. Otrzymawszy odpowiedź, że nie wróciła, poszedł znów na ulicę. Wrócił po upływie 1 i pół godziny silnie podchmielony zapytał, czy wróciła „Stacha" i poszedł do swego mieszkania. Nazajutrz dnia 7 sierpnia wyszedł o 8 rano z domu. W godzinę później Jankowski przybył do mieszkania siostry swej Bronisławy. Gdy wszedł do mieszkania, Kminczakowa leżała jeszcze na łóżku, zaś Bronisława Jankowska siedziała przy stole. Jankowski przywitał się z siostrą i szedł do obecnych: „darujcie mi, nie wiem, co robię". Następnie wyjął rewolwer, wymierzył w leżącą Kminczakową i strzelił, trafiając ją w piersi. Gdy Jankowski po strzale skonstatował, iż Kminczakowa zyje, chwycił po raz drugi za rewolwer, lecz tenże wyrwała mu jego siostra Bronisława.

Sąd uznał Franciszka Jankowskiego za winnego usiłowania zabójstwa Stanisławy Kminczakowej i skazał go na zamknięcie w więzieniu, zamieniającem dom poprawny na przeciąg 2-ch lat, z następstwami, przewidzianemi w art. 28, 30, 34 i 35 kod. kar, zaliczając Jankowskiemu 4 miesiące aresztu prewencyjnego.

### Komunista na ławie oskarżonych.

Sąd okręgowy m. Łodzi 8 stycznia r. b. rozpoznawał sprawę dentysty Gustawa Klukowa, oskarżonego o propagandę komunistyczną. Szczegóły sprawy następujące.

W lipcu 1920 r. policja dokonała rewizji w mieszkaniu dentysty Gustawa Klukowa w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej № 3. W zamkniętej szafie, którą otworzono za pomocą sprowadzonego ślusarza, pod książkami naukowemi znaleziono 36 sprawozdań z różnych dzielnic organizacji komunistycznej w Łodzi. Oględziny zabranych z mieszkania Gustawa Klukowa dokumentów, wykazały szereg artykułów agitacyjnych, sprawozdań z życia i rozwoju partji komunistycznej, oraz pracy komunistów w różnych fabrykach, związkach i instytucjach. Z treści tych dokumentów wywnioskować można, że są to raporty ekspozytur komunistycznych władzom centralnym partji, pisane na maszynie na jednej stronie arkuszy, starannie zebrane i najwidoczniej przygotowane do druku w gazecie „Komuna".

Sąd uznał Gustawa Klukowa za winnego należenia do komunistycznej partji robotniczej Polski z wiedzą, że takowa obrała sobie za zadanie obalenie istniejącego w państwie polskim ustroju społecznego i skazał na 4 lata ciężkiego więzienia z pozbawieniem praw, przewidzianych w art. 28—31 kod. kar.

Z nieprzewidzianych powodów wyprowadzenie zwłok ukochanej naszej

ś. † p.

z Wernerów

# Anny Scheiblerowej

odbędzie się nie **w niedzielę**, lecz dopiero **w poniedziałek**, dn. 10 stycznia 1921 r., o godz. 11 rano z domu żałoby do kościoła św. Jana, skąd po nabożeństwie żałobnem zwłoki przeprowadzone będą na miejsce spoczynku do grobów rodzinnych na cmentarz ewang.-augsburski.

**RODZINA.**

**Uprasza się o nieskładanie wieńców.**

## Giełda warszawska.

Notowania z dnia 9 stycznia:

Waluty: Ruble carskie po 500—445.—, 426.—, 438.—; ruble dumskie po 1000—.—.—, 90.—; ruble dumskie po 250 —.—, 73.50; dolary St. Zjednoczon. 730.—, 680.—; franki francuskie 44.50, 42.—; franki szwajc. 114.—, 105.—, funty szter. 2700.—, 2550, marki niem. 1025.—, 975,—, korony austr. 114.—, 106.—, liry włoskie 26.—, 24.—.

Akcje: Bank handl. w Warsz. od 1 — 8 em. 1700, 1725, 9 em. 1625, 1700; Bank dysk. warsz. od 1 — 5 em. 2375, 2450, 6 em. 2300, Borkowski 2950, 2925, 2700, Lilpop 15800, 16200; Rudzki 12500, 12150, 13125; Starchowice zakłady górnicze 9500, 9200, 9650, Warsz. Towarzystwo Fabr. Cukr. 16750, 15900, Firlej 2500, 2650; Bracia Jabłkowscy I-II em. 2300, 2325; Bank Zachodni od 1—2 em. 1600, 4 em. 1575, Bank Kredytowy 1—3 em. 2525, Bank spółek zarobkowych w Poznaniu 1—7 em. 4100, Żegluga 1625, 1600, 1575.

## Giełdy dewizowe.

### Zurych.

Berlin 8.92 i pół, Holandja 207.75, Nowy Jork 652. Londyn 23.52, Paryż 38.50, Bruksela 40.50, Kopenhaga 105, Sztokholm 134, Chrystjanja 104.50, Madryt 86.25, Aoenos Ayres 223, Praga 7.23, Budapeszt 1.7 i pół, Zagrzeb 15, Bukareszt 8.30, Warszawa 1, Wiedeń 1.45.

### Praga.

Berlin 121.25, Warszawa 12, marki niem. 121.25, marki polskie 11.

### Berlin.

Dolary 71—77 i pół, franki belgijskie 452.50, funty 262.75, fr. 427.50, korony czeskie 81.20, korony austr. 11.45, Amsterdam 2322.65, Bruksela 456.25, Chrystjanja 1168.80, Kopenhaga 1176.30, Sztokholm 1506.43, Helsingfors 275.62 i pół, Włochy 251.70. Londyn 263.46, Nowy Jork 73.03 i jedna siódma, Paryż 431.30, Szwajcarja 116.85, Praga 81.75, Budapeszt 12.10 i pół, Hiszpania 954, Wied. st. 158.56.

### Wiedeń.

Amsterdam 21600, Zagrzeb 424, Berlin 924, Bruksela 42.30, Belgja 4255, szwajc. fr. 15945, czeskie 10425, franki 39.60, Holandja 21250, Budapeszt 112, Bukareszt 833, Kopenhaga 109.80, Londyn 2455, Medjolan 2315, Zurych 10450, Chrystjanja 10050, Nowy Jork 679, Paryż 3985, Praga 750, dolary 1680, dolary 167, Sofja 720. Sztokholm 13995, Warszawa 8875, korony czeskie 751, korony węgierskie 120.35, lewy 720, marki polskie 91.25, marki niem. 923, ruble 336.

## Ze świata.

### List zwrócony po latach 50-ciu

Istne curiosum pocztowe w tych dniach znalazło się w posiadaniu berlińskiej dyrekcji poczt. W dniu 8 sierpnia 1871 r. między 5—6 po poł. oddany został na pocztę w Berlinie list polecony, który miał zostać wysłany drogą na Ostendę do Liverpolu. List ten powrócił do Berlina 27 grudnia 1920, przez lat bezmała pięćdziesiąt podróżując po świecie. — Ponieważ nie udało się znaleźć adresata, list ów przeleżał aż do 12 lipca 1914 r. na poczcie w Liverpolu. Po jakich regionach i krajach tułał się on podczas wojny i po niej, tego nie można było stwierdzić. List opatrzono w dwie dodatkowe marki i pokryto niemieckiemi i angielskiemi dopiskami.

### Czem byli z początku sławni ludzie?

Wielu sławnych ludzi, a nawet genjuszów zaczęło swoją karjerę od bardzo skromnych początków. Antonio Canova słynny rzeźbiarz był chłopakiem w kuchni i odznaczył się poraz pierwszy zrobiwszy na stół sign. Falero lwa z masła. Jan Jakób Rousseau był lokajem, Molier pracował u tapicera, Edison roznosił gazety, Newton był pasterzem, Kepler synem karczmarza i chłopakiem do posług, Laplace był synem ubogiego wieśniaka, Herschel organista, Humphry Davy służącym aptecznym, Faraday uczniem drukarskim, Livingston robotnikiem w przędzalni bawełny, papież Sykstus V pasterzem a Adrjan VI przewoźnikiem.

Przed rokiem 15 tylko nie wielu okazywało wybitniejsze jakieś zdolności, ba nawet niektórzy ze sławnych ludzi uczyli się bardzo źle, a Linneusza uważali nauczyciele poprostu za półidjotę. Podobnie bardzo tępym w nauce był Walter Scott i Byron.

Natomiast Mozart grał na fortepianie podobno już w 4 (?) roku życia, Goethe pisal tragedje w 12, Rafael zaczął swe prace w 11 roku, Holbein w 14.



Dnia 6 stycznia r. b., o godz. 1-ej w nocy, po krótkich i ciężkich cierpieniach zasnęła w Bogu

ś. † p.

z Sawińskich

**Bronisława Lubczyńska**

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Bazarnej № 8, na Stary cmentarz katolicki nastąpi dziś, o godz. 4-ej po poł., o czem zawiadamia w nieutulonym żalu

**Rodzina.**

Z okazji narodzin córeczki u pp, Szperling ofiarują na rzecz ochronki „Hercla"

**mrk. 300.—**

Mikuliccy.

## ZARZĄD
# Banku Handlowego w Łodzi

na zasadzie par. 51 i 52 Ustawy Banku zaprasza niniejszym pp. Akcjonarjuszów na

## IX
# Nadzwyczajne Ogólne Zebranie

w dniu 3 lutego r. b., o godz. 5-ej po południu, w gmachu Banku Handlowego w Łodzi, przy ul. Al. Kościuszki 15 odbyć się mające.

**Porządek dzienny:**

Wniosek Rady o powiększenie kapitału zakładowego Banku i wyjednanie odpowiednich zmian w Ustawie.

Do uczestniczenia w Zebraniu powyższem mają prawo akcjonarjusze, którzy do dnia 27-go stycznia r. b. złożą swoje akcje w kasach: **Banku Handlowego w Łodzi lub Oddziałów tegoż w Warszawie, Lublinie, Radomiu i Kielcach lub też w „Mitteldeutsche Creditbank“ w Berlinie.**

Bilety wejścia wydawane będą w lokalu Banku w Łodzi na trzy dni przed terminem Zebrania.

Złożone akcje zwracane będą po zamknięciu Zebrania, począwszy od dn. 4 lutego r. b.

Łódź, dnia 7 stycznia 1921 r. 320—1

---

**Sala Koncertowa.**

Czwartek, dnia 13, oraz piątek, dnia 14, o g. 8 wiecz.

**Tylko Dwa Występy**

# Baletu Opery Warszawskiej

UDZIAŁ BIORĄ:

**HALINA SZMOLCÓWNA, IRENA SZYMAŃSKA, PIOTR ZAJLICH**

Mieczkowska, Starzewska, Zgliszczyńska, Jałowicka, Kułakowska, Kociubińska, Cieplińskl i Skrzypkowski.

Przy fortepianie MARJAN RUDNICKI.

**Program każdego wieczoru odmienny.**

Nabyte bilety na dzień 16 i 17 grudnia r. ub. uprasza się zamienić w kasie Sali Koncertowej na powyżej oznaczone dni w godzinach od 10—1 i od 3—7. 193—I

---

## Biuro Ekspedycyjne Paczek Pocztowych
# „SZYBKOŚĆ“

wł. **Sz. Cukier i S-ka**

**w ŁODZI, Przejazd № 1,** (róg Piotrk.)

Załatwia ekspedycje paczek pocztowych. Asekuracja i wypłacanie zaliczek gotówką.

**Własna pakownia!** **Własna pakownia!**

---

Pozwalamy sobie zawiadomić Sz. Klijentelę, że z dniem 1 stycznia 1921 roku otworzyliśmy

# Oddział posyłek pocztowych

przy naszym ekspedycyjnym interesie, znajdującym się przy **ul. Zachodniej № 68.**

Spodziewamy się, że Szanowni Klijenci, którzy dotychczas darzyli zaufaniem naszą firmę, będą również i nadal popierać nowy dział naszego interesu i pozostajemy

Z poważaniem

**Dom Handlowo-Ekspedycyjny**

**H. Przedborski i S-ka**

Zachodnia 68.

86—3

---

# Ch. Reitberger

**Piotrkowska № 64 i Sienkiewicza 9 m. 43**

Jest upoważniony i polecany do wykupienia **handlowo-przemysłowych patentów,** oraz żądanych do tego **koncesji.** W szczególności ważne dla **nowozałożonych przedsiębiorstw** przy nowej procedurze patentowej. 267—2

---

## 8-o klasowe Filologiczne Gimnazjum Żeńskie
# Marji Hochsteinowej

w Łodzi, Wólczańska 23.

Egzaminy wstępne rozpoczną się d. 10 stycznia o godz. 4 po poł. Deklaracje przyjmuje kancelarja codziennie od g. 10—12 i 5—7 w. 274—2

---

**Rendez vous świata towarzyskiego.**

**Na rzecz „ŚWIETLICY“ (Moniuszki № 3).**

W niedzielę, dnia 9-go stycznia r. b. o godz. 4 po południu odbędzie się **w Salonach Miłośników Muzyki** (Krótka № 1)

# Wielka WIECZORNICA

z urozmaiconym programem. Udział biorą najwybitniejsze siły artystyczne. **Po programie tańce.** Sala efektownie udekorowana w stylu „wschodnim“. **„TOMBOLA“.** — Bufet na miejscu. — Szczegóły w programach. Bilety do nabycia w cukierni Gostomskiego od 11—1 i od 4—7, a w dzie2 Wieczornicy w kasie przy wejściu na salę. 258—ń

---

# 8-kl. Fil. Męskie Gimnazjum Żydowskie
## L. SZAKINA w Łodzi, Piotrkowska 18.

Egzaminy rozpoczną się **we wtorek, d. 11 stycznia 1921 r.** Zgłoszenia przyjmuje kancelarja gimnazjum od godz. 5—7 wiecz. 103—

---

## 8-kl. Gimnazjum Żeńskie i Zakład Freblowski
# K. Wolfsonowej,

**Zawadzka № 23.**

Zapisy nowowstępujących uczenic przyjmuje kancelarja codziennie od godz. 10 — 1 i od 5 — 7. Egzaminy rozpoczną się **we wtorek, dnia 11 stycznia 1921 r.** 210—3

---

## Dr. S. KANTOR

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i moczopłciowych.

Leczenie promieniami Röntgena i światłem.

**Piotrkowska № 144,** róg Ewangelickiej.

Godz. przyjęcia: 9—2 r. i od 6—8 op. Dla pań od 5—6 ppp

---

Do pierwszorzędnej Instytucji Handlowej

**poszukiwani są:**

# 1) Korespondent (ka)

w językach: polskim, niemieckim, francuskim i angielskim.

# 2) Pomocnik Magazyniera
# 3) Inteligentny Biuralista

(w dziale sprzedaży).

Oferty do admin. „Głosu Polskiego“ sub „Merkury“. 344—1

---

# Wykwalifikowany zarządzający

fabryką z wieloletnią praktyką, dobrze obeznany z przemysłem włókienniczym i robotą biurową, obecnie na niewymówionej posadzie gotów zmienić swe stanowisko. Oferty składać w Adm. „Głosu Polskiego“ pod lit. G. K. 38-3

---

Poważna firma Transportowo-Ekspedycyjna poszukuje

# Fachowca - akwizytora

Oferty pod „Z. H.“ do Adm. „Głosu“. 88—2

---

# Do sprzedania:

1 maszyna do wyrabiania taśmy łyczkowej (Bastbandmaschine) najnowszej konstrukcji.

Wiadomość: ul. Milsza 10, m. 4, między godz. 2—3 po poł. 15—1

---

Fabrykant, który posiada duży lokal w centrum miasta, poszukuje

# wspólnika

z kapitałem nie mniej miljona marek. Oferty sub. „Fachowiec“. 29—1

---

**Dr. med.**

# Schweig

Choroby oczu

Przyjmuje od 12—1 i 4—6

**Zawadzka 6.**

300—6

---

Lekarz-Dentysta

# N. Rozes

**Piotrkowska 92**

Przyjmuje od g. 11—2 i od 3—6. 596—12

---

# Dr. I. Silberstrom

Zielona 11 (róg Zachodniej)

**Chor. skórne i weneryczne.**

Usuwanie szpecących włosów.

Przyjmuje: od 1—3 i 4—8 wiecz. Niedziela od 9—1. Panie od 4—5 79—28

---

## Do sprzedania

biurko, rosyjska bibljoteka, lanszafty, dwa futra, kanapka i dwa fotel. Wiadomość: Średnia № 59, Szumiński. 62—3

---

# Skóry

wołowe, cielęce, kozie, baranie, królicze i t. p. do wygarbowania oraz wyprawienia, przyjmuje garbarnia **Antoniego Sitdorfa w Łodzi, ul. Mickiewicza Nr. 7,** przy Rynku Bałuckim. 17-6

---

**Dr.**

## Eugenja Gerszuni

Piotrkowska 121. 18-2

Choroby kobiece i weneryczne u kobiet.

Przyjmuje od 11 i pół do 1 i od 4—6. W niedzielę, święta od 9—1. 245—3

---

Grosman Jochwet zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 141-3

Horowicz Chaja zgubiła paszport polski, wyd. w Łodzi. 160—3

---

# Dr. EISNER

**powrócił.**

Przyjmuje w Lecznicy „Unitas“ róg Pustej i Sienkiewicza od 11—1 0-3

---

Szyldkret Marja zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 64—3

---

**Firma branży manufakturowej,** mająca interes w centrum miasta, przy ulicy Piotrkowskiej i ciesząca się w świecie handlowym dobrą opinją, **poszukuje**

# wspólnika

z kapitałem najmniej Mk. 5.000.000 dla powiększenia interesu. Dobry zysk zapewniony. Oferty upr. złożyć w adm. „Głosu“ pod lit. N. P.“ 239—3

---

# Brylanty

## Perły wszelką Biżuterję

**PŁACI**

## JUBILER A. Lewkowicz JUBILER

**89. Piotrkowska 89.**

529—0

---

## Odciski, brodawki i stwardniałą skórę

usuwa się z korzeniem bez bólu i bez krajania

**Lewin, Łódź, ul. Pańska № 18.**

---

# Ekspedjent

**kolejowy,** pierwszorzędny pracownik, absolwent szkoły handlowej, obeznany z koresp. handl. i wogóle wszelką biurową, poszukuje posady od 15-go stycznia. Łaskawe oferty pod „H. T“. do Adm. „Głosu Polskiego“. 96-1

---

## Ważne dla Fabrykantów i Kupców!

**Oddaje się część obszernego lokalu frontowego** przy ul. Piotrkowskiej, nadającą się na skład manufakturny lub interes komisowy, ewentualnie mogę przystąpić jako spólnik do interesu. Wiadomość u S. Altera, Piotrkowska 68.

---

**SALA KONCERTOWA.**

Wtorek, 11 stycznia r. b. o g. 8-ej w.

**ODCZYT**

## Józefa Czechowskiego

(docenta Kijowskiego Inst. Handl.)

**na temat:**

## „Rosja cesarska i Rosja sowiecka“

(na podstawie wrażeń osobistych).

**Treść w afiszach.** **Treść w afiszach.**

Bilety do nabycia w Sali Konc. od 10—1 i 3—7 w.

---

## Ostrzeżenie.

Skradziono dn. 30/12 1920 r. na ul. Gdańskiej, w tramw. № 8 p. E. Ryczke z Kalisza pieniądze na sumę 68.410 mk. wraz z portfelem, zawierającym 1 krótkoterm. Pożyczkę Państwową za № 1064212, wykupioną w Warszawskim Banku w Kaliszu na im. E. Ryczke na sumę mk. 2000; 1 długotermin. Pożyczkę za № 261211 na sumę 3000 marek; Miljonówka wykupiona w Poznaniu w Polskiej Krajowej Kasie za № 0017946 oraz kontrakt „Rolnik“ z Kępna na wagon towaru. 331—1

---

## Krawiec Męzki
# FRANCISZEK CHOJNACKI

**Nawrot № 35.** 83—10

**Wykończenie pierwszorzędne.** **Ceny przystępne.**

---

**Najdrożej za**

---

# Elegancko umeblowanego

pokoju w centrum, ewentualnie dwu poszukuje młode bezdzietne małżeństwo. Zapłacę dobrze. Oferty E. Fejwlewicz, ul. Składowa 19.

---

**Gips sztukatorski, alabastrowy, modelowy i murarski,**

Tow. Akc. Zakładów Gipsowych WAPNO (Poznańskie) po bardzo przystępnych cenach.

## Wyłączna sprzedaż
**Artur Lorie** 26-3

Kraków, Starowiślna 19. Telefon 1091.

---

**Pracownia Jubilerska**

## A. Kirszbaum

Zawadzka № 12 (wejście przez sklep spożywczy) przyjmuje wszelkie roboty ze złota, srebra i platyny oraz fasonowanie drogich kamieni pocenach przystępnych. 45—2

---

## ZAGINĄŁ

**PIES** rasy wilczej, wabi się **„Lux“.** Odprowadzić za wynagrodzeniem na ul. Piotrkowską 48, S. Leszyński. 223-3

---

## SPRZEDAM

transmisję 55 mm średnicy, 10 metr. długości wraz z 5-cio drewnianemi kołami i z mufami i łaczkami. Wiadomość w tkalni Barcińskiego, Długa № 76. 57—1

---

# SKLEP

**z urządzeniem** przy ul. Piotrkowskiej do odstąpienia. Oferty do Adm. „Głosu Polskiego“ sub.: „K. K. 100“. 85—1

---

# DOM KOMISOWO-HANDLOWY

daw.

# „Union“

**Benedykta № 2, (lewa strona).**

przyjmuje do komisowej sprzedaży i kupuje na własny rachunek wszelkie towary, meble, fortepiany, pianina, kasy żelazne portjery, obrusy, przedmioty zbytku i t. p. Warunki najdogodniejsze. 13-3

**Hurt.** **Detal.**

---

# Tytoń surowy

Stały skład tranzytowy 209—16 wszelkich zagranicznych tytoni surowych do fabrykacjicygar, papierosów i tytoni

Filja w Poznaniu i Eydtkuhnen.

**Import tytoni**

## HEINEBERG, MEYER & Cie.

GDAŃSK, Ankerschmiedegasse 14.

Adres telegr.: Tabacos. Telefon 815

Sensacja sezonu! **Casino** Sensacja sezonu!

Dramat wschodni — w 6 wielkich częściach

# „Sumurun"

Dramat wschodni — w 6 wielkich częściach

według słynnej pantominy Frecksy z najsłynniejszemi gwiazdami kinemat, i ulubieńcami publiczności: **Polą Negri, Aud Egede Nissen, Jenny Hasselquist, Pawłem Wegenerem, Harrym Liedtke, Ernestem Lubitschem** w rolach gł.

**OSOBY:** Stary Szeik — Paweł Wegener, Młody Szeik — Karol Clewing, Sumurun — Jenny Hasselquist, Służebna — Aud Egede Nissen, Garbusek — Ernest Lubitsch, Tancerka — Pola Negri, Nur-Al-Din — Harry Liedtke, Starszy Eunuch, Handlarz niewolników, El-Bim i El-Bom, niewolnicy Nur-Al-Dina.

Ilustracja muzyczna, oryginalnie skomponowana przez znakomitego kompozytora Wiktora Holländra, w wykonaniu orkiestry teatru „CASINO" pod dyrekcją L. Kantora. — Wobec niezwykłej długości obrazu dawane będą codziennie 3 seanse o godz. 5-ej, 7-ej i 9-ej. W soboty, niedziele i święta 4 seanse o godz. 3-ej, 5-ej, 7-ej i 9-ej wieczorem.

**Passe-Partout nieważne!** **Passe-Partout nieważne!**

# Grand-Kino

**72. Piotrkowska 72.**

**Ostatnie 2 dni!**

III-ci epizod z serji **Szczury Paryskie** pod tyt.

# Na dnie okrętu

**Początek dziś o g. 3 po poł.**

W pierwszych dniach Stycznia 1921 zostanie otwarty w Łodzi, przy ulicy Piotrkowskiej nr. 49, Oddział naszego Banku pod firmą

# Bank Kupiectwa Polskiego

**ODDZIAŁ w ŁODZI**

który załatwiać będzie wszelkie czynności w zakres bankowości wchodzące.

**DYREKCJA.**

## Instytucja Centralna w Warszawie

**Próżna 3,** dom własny.

**Oddziały: Lwów, Kraków, Gdańsk, Poznań, Lublin, Przemyśl, Stanisławów, Sanok, Drohobycz, Borysław, Jarosław, Nowy-Sącz, Dębica, Sniatyń.**

256—2

W poniedziałek, 3 b. m. zginęła

## dziewczynka

ośmioletnia, na imię jej było Irena, ubrana była w bronzowe pluszowe palto, włosy blond, oczy duże niebieskie. Ten, kto ją przetrzymuje, będzie ścigany sądownie. Zawiadomić: Dzielna № 44, Nowiński (sierżant). 204—1

## Ważne dla Pań!

**Korzystajcie z okazji!**

**Tania wyprzedaż**

Resztek Białych tow., Surówki. Płócienka, Flanela, Barchany, Wełna, Szewioty, Korty, Bostony, Weljur na Suknie, Ubrania, Kostjumy, Płaszcze Bieliznę, Pościel i in.

M. BRYL Piotrkowska w podwórzu 56.

## Kupuje

**biżuterję, brylanty,** złoto, srebro, platynę, zegarki. — Płaci ceny najwyższe JUBILER 144—2

A. LEWKOWICZ Piotrkowska 89.

**Rutynowana**

## Buchalterka

z wieloletnią praktyką biurową pragnie zmienić posadę. Oferty sub „Pracowita" do adm. „Głosu". 291—2

## Dla młodej panienki

poszukuje się pokoju względnie wspólnego z całkowitem utrzymaniem przy rodzinie izraelickiej. Zgłoszenia uprasza się do „Głosu" „Pod dobrą opieką". 311-3

## Krawiec damski

Otrzymałem wiosenne modele najnowsze. Przyjmuję obstalunki: kostjumy i palta. Za kostjum 1500 mk., za palto 1200 mk. Wykonywam solidnie. M. ROZENCWAJG, Wschodnia № 40. 335—1

**Wysokie jasne**

## pomieszczenia fabryczne i place na składy

w Bydgoszczy korzystnie do wydzierżawienia. Zapytania pod 2118 do Rudolfa Mossego, Bydgoszcz. 29-3

## Zaginął pies

rasy wilczej (żółtawy) Proszę odprowadzić za wynagrodzeniem. Długa 27 m. 14. 152—2

## Urządzenie

składu towarów manufakturowych do sprzedania. Wiadomość przy ul. Sienkiewicza 63 m. 4, od g. 3—4. 40—3

## Zgubiono

między Piotrkowską a Zieloną skórzaną torbę, zawierającą paszport niemiecki, na imię Anny Janowskiej. Znalazca zechce zatrzymać pieniądze i zwrócić torbę i paszport. Zielona 6. 153—2

**Młody**

## farbiarz

na bawełnę, wełnę w przędzy, sztuce i luźnej poszukuje posady. Może być na wyjazd. Oferty proszę do adm. „Głosu" sub „Anilina". 83—3

## TKALNIA SZTUCZNA

T[illegible] różnej formy dziur sztucznie nie do poznania tak w męskim, damskim i wojskowym ubiorze, jak we wszystkich towarach, firankach i dywanach.

**Piotrkowska № 117.**

## Zamienię mieszkanie

o 6 pokojach, fron[illegible] p., w dzielnicy [illegible] Rozwadowska na mieszkanie o 2-4 pokojach z wygodami. Oferty pod „L. H. 100" składać w „Głosie". 157-2

## Inteligentny

młody człowiek (z wyższym wykształceniem) poszukuje odpowiedniej posady, dobrze obeznany z biurowością. Mogę złożyć kaucję 50.000 mk. Oferty pod „K. T. 1820" do Adm. „Głosu Polskiego". 07-3

Technik Dentystyczny

## S. Karmazyn

ul. Piotrkowska № 8.

Przyjmuje wszelkie roboty na podniebieniu i bez podniebienia, złote mosty i koronki. Ceny przystępne. Reperacje wykonywam na poczekaniu.

**UWAGA: Dla robotników 25 proc. taniej.** 57—2

# Ogłoszenia drobne:

A.A.A.A. Brylanty, złoto, biżuterjo kupuję i płacę najsumienniej. Chodźko, Południowa 1, sklep jubilerski. 998—30

A.A.A. Kupuję futra, żakiety karakułowe, fokowe, garderobę, bieliznę, dywany, meble, maszyny do szycia, płacę najlepiej. Wólczańska 43, Chrzanowicz.

A!A!A! Koks sprzedam. Oferty pod „200" do „Głosu". 303—1

A.A. Welury w różnych kolorach, różne towary łokciowe najtaniej nabyć można; Kilińskiego № 40 m. 10. 510—40

A.A. Kupię różne meble dywany, garderobę, bieliznę, płacę najlepiej. Benedykta 28 m. 13, parter, Łaznyk. 12—30

A.A. Kołdry w różnych kolorach, towary łokciowe najtaniej nabyć można: Główna 35; sklep frontowy. 66—8

A. Łóżka, szafy, bieliźniarki, stoły, krzesła wyprzedaję. Piotrkowska 101, Korczak. 330—2

Akuszerka Pipikowa, ul Piotrkowska 132 m. 14 dla pań przyjezdnych lokal. 3275-1

A! Meble sprzedaję: szafy, łóżka, stoły, krzesła, otomany, oraz całkowite sypialki i stołowe. Piotrkowska 103, Przeździecki. 75—10

Amerykańskie, szwedzkie gumowe na płótnie kołnierzyki, mankiety i półkoszulki trwałe w wielkim wyborze. „Ekonomja", Piotrkowska 30. 115—2

Buchalterka i stenotypistka z kilkuletnią praktyką biurową poszukuje posady w większej instytucji. Oferty sub „Buchalterka". 286-3

Biegła stenotypistąa-maszynistki, oraz zdolna biuralistka i pomocnica książkowego poszukuje posady. Oferty sub. „Biegła". 37—2

Bryczki najnowszych fasonów, powozy, landa, wolanciki na żelaznych i gumowych kołach, szory angielskie, homonta sprzedam. Lilińskiego 28 638—

Do sprzedania sklep kolonialny wraz z mieszkaniem. Ludwiki № 23. 313—2

Do wynajęcia dla panienki pokój umeblowany przy rodzinie. Nawrot 2 m. 31. 340—1

Futro i maszyna do szycia do sprzedania. Ul. Wschodnia № 57 m. 51, Lewin. 334-1

Do sprzedania męskie futro, buty, spodnie skórzane. Wiadomość: Piotrkowska 163 m. 5. 299—2

Do sprzedania kredens i garderoba prawie nowa. Wiadomość: Konstantynowska 43, fr., III p., od 3—5. 310—1

Francuski język. Przyjmuje do kompletów uczniów i uczenice prof. Janod. Piotrkowsda 93. Zapisy od 5—6. 05—3

Fortepian piękny „Schrödera" do sprzedania. Rozwodowska № 6 m. 4. 72—2

Gabinet, salon, stołowy, sypialnia i dywany są do sprzedania. W. Łuczak, Rozwadowska № 2. 341—8

Inteligentna siedemnastoletnia panienka poszukuje posady karjerki, lub sprzedawczyni w jakimkolwiekbądz zakładzie. Oferty do „Głosu" sub. Z. B. 62—2

Kupię biurko szafkowe i łóżko metalowe z materacem. Zawiadomienia w admin. „Głosu" pod „Biurko". 326—1

Kobieta do sprzątania potrzebna. Zawadzka № 23, gimnazjum Wolfsonowej. 305—2

Kto może pośredniczyć w celu matrymonjalnym. Łaskawe oferty pod „Wynagrodzenie". 289-1

Kupię skład apteczny w śródmieściu. Oferty z podaniem przybliżonej ceny do „Głosu" pod „Skład apteczny". 231-1

Kupuję meble garderobę, bieliznę, futra, dywany, maszyny do szycia. Płacę najlepiej. Wajnrajch, Benedykta № 19, w sklepie. 175—30

Kolonjalny sklep sprzedam z powodu wyjazdu. Konstantynowska 53. 22—4

Krawaty przyjmuję do roboty, przerabiam stare. Cegielniana № 53. 34—2

Lekcji języka rosyjskiego udzielam. Łaskawe oferty do adm. „Głosu" pod lit. „W. T. 58". 318-1

Małżeństwo francusko-ruskie z 5-letnim synkiem poszukuje umeblowanego pokoju. Oferty do „Głosu" sub „E. F. Roubaix". 292—1

Okazyjnie do sprzedania klozet systematyczny nowy. Tkalnia sztuczna, Piotrkowska 117. 317-1

Parasole podarte połamane, laski, grzebienie, podpinki, szpilki, wachlarze, cygarnice naprawia Edmund Kadyński, Nawrot 20. 329—2

Pokój umeblowany do wynajęcia. Sienkiewicza 29 m. 8, III piętro. 345—1

Poszukuję 2 pokoi z kuchnią, ewentualnie 2 ubikacji. Za pośrednictwo—dobre wynagrodzenie. Oferty pod „J. P." do „Głosu". 342—1

Podręczna poszukuje zajęcia do krawcowej Oferty sub. „Zdolna" 6-2

Praczka poszukuje prania w domach prywatnych lub na stałe. Dzielna № 2a m. 13, Domańska. 232—3

Panienka inteligentna poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty do „Głosu" pod „U.J." 312-3

Rutynowana krawcowa poszukuje szycia w domu prywatnym. Oferty do „Głosu Polskiego" sub. „Przyjezdna". 71—3

Różne meble do sprzedania. Piotrkowska 223 m. 9, parter. 49—2

Rutynowana maszynistka poszukuje posady w biurze prywatnym. Oferty pod literą A. Z. w administracji „Głosu Polskiego". 35—2

Rutynowana pomocnica buchaltera, stenotypistka i korespondentka z długoletnią praktyką biurową, poszukuje posady. Oferty sub „S. 29" do „Głosu". 50—3

Sprzedam tanio parę srebrnych lichtarzy, trzy japońskie chustki. Tkalnia sztuczna Piotrkowska 117. 25—3

Student udziela matematyki, łaciny, chemji, fizyki, języków. Kilińskiego 86 m. 3, od godz. 7—8 wiecz. 69—3

Sprzedam maszynę Singera i gramofon z płytami. Dzielna 16, Grochulski. 343—3

Une jeune demoiselle fera connaissance d'un jeune homme pour renouveler le culte hellenique sous „M. J." 336—1

Uczeń 7-kl. niemieckiego gimnazjum udziela lekcji niemieckiego. Oferty do „Głosu" sub „Niemiecki". 314—1

Uczenica 7-ej kl. udziela lekcji i korepetycji. Wiadomość: Długa № 31, u dozorcy domu. 69—3

Wozy i rolwagi, bryki towarowe lekkie i ciężkie sprzedam. Kilińskiego № 28. 19—6

Wzamian polskiego języka udzielam początkowej gry na skrzypcach. Oferty do „Głosu" sub „Skrzypce". 268—1

## Zagubione dokumenty:

Balcerzak Franciszek zgubił dokumenty wojskowe. Juljusza № 29. 383—2

Chęczyński Rywek zgub. paszport niemiecki, oraz kartę powołania 1888 r. wyd. w Łodzi. 36—3

Cłapińska Marja zgubiła dowód osobisty. wyd. w gminie Barczowie. 40-2

Fuks Henoch zgubił paszport zagraniczny, wyd. w Łodzi. 82[illegible]—

Grynbaum Adam zgubił matrykułę, wydaną przez Łódzkie Męskie Gimnazjum Żydowskie. 309—1

Gilwan Chaim zgubił patent I kategorji na r. 1920 za № 8720. Piotrkowska 51. 304—1

Goldberg Gesza zgubiła dowód osobisty, wyd. w Tuszynie. 33—3

Krakowiak Helena zgubiła legitymację na 2 osoby. 307—1

Lewkowicz Szapsa zgubił paszport austrjacki, wydany w Bełchejewie. 801—3

Łęczycki Majer zgubił paszport polski, wyd. w Łodzi, oraz książeczkę zwolnienia, wydaną w P. K. U. 038—3

Matczak Wojciech zgubił legitymację chlebową na 5 osób. 306—1

Manelak Izrael zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi, oraz książkę odroczenia 1896 roku. 302—3

Nadel Benjamin zgubił legitymację na 7 osób, oraz 7 kartek 129 okresu. 82[illegible]—1

Nadel Benjamin zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 321—2

Mechanik Hersz zgubił legitymację na 6 osób, oraz kartki okresu 127, 128 i 129. 346 1

Rawizorski Lejzer zgubił patent III kategorji, różne papiery oraz pieniądze. Srednia 40. —1

Renc Rajchold zgubił legitymację chlebową na 7 osób i 4 kartki chlebowe. 297—1

Slusarska Józefa zgubiła paszport rosyjski, wydany w Starczewie. 89-3

Wirszubski Salomon zgubił paszport niemiecki, wyd. w Wilnie. 287-3

Werdiger Jakób zgubił paszport rosyjski, wydany w Łodzi. 148—3

Frydrych Marjanna zgubiła dowód osobisty, wyd. w pow. Sochaczewskim. 146—3

## Brylanty

**biżuterję, złoto, srebro, platynę i zegarki**

płaci ceny najwyższe

LUBKA,

Sienkiewicza 20, m. 16 ost. wejście parter. 86—7

**PRENUMERATA:** Miesięcznie M. 120.—. Kwartalnie Mk 360.—. Za odnoszenie dopłaca się Mk. 15.— miesięcznie. Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 135.—. Kwartalnie 400.— Zagranicą Mk. 200.— miesięcznie.

**OGŁOSZENIA:** Zwyczajne: 5.— fen. za wiersz nonparelowy jednoszpaltowy. Drobne: 1.—M . za wyraz, najmniej 10.— Mk. Poszukiwanie pracy 75 fen. wyraz. Nadesłane: przed tekstem 15.— Mk., w tekście 20 Mk. po tekście 10.— Mk. za wiersz nonp. (str. 5 szp.). Nekrologi: 7.50 Mk. za wiersz nonp. (str. 5 szp) Zaręczynowe i zaślubinowe po Mk. 300 po tekście. Za termin. druk ogł. i ofiar adm. nieodpowiada

Redaktor i wydawca Wanda Sachsowa.

W drukarni „Głosu Polskiego" Piotrkowska 86